

PATXI LÓPEZ ÁLVAREZ, 'Lehendakari'

Nota: 7, Notable. Un veterà del PSOE a Ajuria Enea

LES NOTES DE JOAN TAPIA

EL PERIÒDICO DE CATALUNYA, 10.05.09

Aquell capvespre de tardor del 2003 en què va ser elegit Pasqual Maragall només vaig veure un polític espanyol al Parlament. Era Patxi López, fill d'un històric del PSOE basc i de la UGT. Segur que ja desitjava rellevar a Ajuria Enea el centre-dreta nacionalista, com el tripartit feia a Catalunya.

Però ho tenia cru. Patxi havia substituït Nicolás Redondo Terreros a la secretaria del PSE (sense ser el preferit de ZP) i amb ajuda d'Eguiguren volia treure el PSE del front antinacionalista muntat per Aznar. No va ser fàcil i durant aquests anys ha afrontat les urpades del terrorisme, el difícil tacte amb Ibarretxe (a qui salvava els pressupostos i atacava el pla sobiranista) i després, durant la negociació amb ETA, les acusacions de traïció del PP de María San Gil i Mariano Rajoy.

Els bascos van premiar a les urnes ZP i Patxi. En les eleccions espanyoles del 2008 el PSE va superar el PNB per 11 punts i 124.000 vots. I en les basques el PNB va treure 5 diputats més però a costa dels seus aliats i es va quedar sense majoria nacionalista.

I el PSE va pujar ni més ni menys que del 22% al 30% i 7 diputats. Aquest salt endavant es deu en gran part a l'esforç i al realisme de Patxi. Amb ajuda de l'actitud oberta i negociadora traçada per ZP i Eguiguren. Allà on Aznar i Mayor Oreja van fer més profunda la divisió d'Euskadi, ell ha aconseguit situar-se al capdavant del Govern basc amb una política

conciliadora. Es mereixeria doncs un excel·lent però es queda en un notable expectant perquè la seva elecció planteja riscos.

El primer és que deixa ZP sense majoria a Madrid, cosa que per a Catalunya pot ser bona perquè obre expectatives al pujar el pes de CiU, ERC i ICV. Però els grans riscos estan a Euskadi. El PSE va fer campanya contra el frontisme, però ha estat elegit només per diputats constitucionalistes. I el PP basc --bé és cert que Antonio Basagoiti no és María San Gil-- el va acusar de tot mentre entitats pròximes el van portar fins i tot als tribunals per la seva trobada amb Arnaldo Otegi. I, al contrari que José Montilla, Patxi López no té majoria parlamentària. A més a més, més de 90.000 bascos han votat nul per la prohibició de les llistes batasunes. La llei de partits (discutible però eficaç) es va fer contra el terrorisme no per deixar 96.000 radicals sense la seva opció de vot.

Patxi López ho tenia cru el 2003. Ara no ho té fàcil i ha d'anar amb compte. Ha aprofitat la seva ocasió --és la llei de ferro de la política-- però no és un temerari com vol fer creure el PNB. El temerari va ser Juan José Ibarretxe al no voler llegir els resultats electorals del 2005, al girar l'esquena a Josu Jon Imaz, i al no establir lligams per reconstruir la gran coalició de José Antonio Ardanza.